

Magdalena Ettlerová: Role a význam tradic v životním způsobu

Posudek na diplomovou práci

Magdalena Ettlerová si pro svou diplomovou práci zvolila téma, které až doposud bylo předmětem zájmu spíše jiných společenských věd (etnografie, antropologie) a v české sociologii zatím nebylo systematicky zpracované. Tento fakt patrně ovlivnil celkové zaměření práce i způsob, jakým je napsána. Předložený text má jednoznačně teoretický charakter (výjimku představuje příloha, v níž autorka uvádí vlastní interpretaci dat z výzkumu veřejného mínění), přičemž hlavní důraz je položen na otázku konceptualizace, tedy vymezení základních pojmů (tradice, zvyky, obyčeje, rituály, svátky, instituce, kultura, tradiční a moderní společnost, generace, paměť, životní způsob, životní styl) a jejich vzájemných vztahů. Obsah je pak celkem logicky – a nijak překvapivě – rozčleněn do čtyř částí, z nichž první je věnována tradicím, druhá životnímu způsobu, třetí místu tradic v životním způsobu a čtvrtá (jako jakýsi rozšiřující dodatek) významu slavení svátků. Diplomantka se, jak vím, potýkala při psaní s nedostatkem relevantní literatury, podařilo se jí však tento problém v mezích možností vcelku zdárně překonat (mezi autory, z nichž čerpá a na něž odkazuje, patří Assmann, Bauman, Berger a Luckmann, Gellner, Giddens, Goffman, Huntington, Lorenz, Murphy, Riesman, Shils, Thompson a řada jiných).

Vcelku lze diplomovou práci Magdaleny Ettlerové hodnotit pozitivně jako přínos ke zmapování jednoho poněkud opomíjeného tématu. Autorka v ní jednoznačně prokazuje, že si během studia osvojila velmi dobré předpoklady pro samostatnou odbornou činnost. Pokud bychom měli uvažovat, v čem zůstaly určité rezervy pro další bádání, pak lze po mém soudu zmínit minimálně dvě věci. Za prvé jsou to podněty vycházející z jiných společenských věd; zde, domnívám se, by bylo možné načerpat více inspirací zejména z etnografie a sociální (kulturní) antropologie. Za druhé je to otázka uplatnění funkcionální analýzy. Zdá se mi, že autorka má tendenci vidět tradice více z hlediska jejich pozitivních přínosů („eufunkcí“) a méně jako rozporuplný sociální fenomén, který může být spojen i s určitými „disfunkcemi“. Konkrétní připomínku mám ke straně 6, kde bych formulaci „vlastnit ... tradici“ nahradil výrazem „osvojit si ... tradici“, a ke str. 12, kde se autorka mohla opřít o preciznější definici kultury, než je ta převzatá od J. Kellera.

Diplomovou práci Magdaleny Ettlerové doporučuji jednoznačně k obhajobě. O výsledné známce by měla podle mého názoru rozhodnout obhajoba.

Praha 26. ledna 2007

doc. PhDr. Jiří Šubrt, CSc.